

Sygn. akt XXIII Ga 11/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Bernard Litwiniec

Sędziowie: SO Jolanta Stępień - Kordiał (spr.)

SO Wiktor Piber

Protokolant: Aneta Tchórzewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2013 r. w Warszawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w M.

przeciwko W. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego (...) w Warszawie

z dnia 13 lipca 2012 r. sygn. akt XVI GC 444/11

1. oddała apelację,
2. zasądza od W. B. na rzecz (...) S.A. w M. kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt XXIII Ga 11/13

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w M. wniósł o zasądzenie od pozwanego W. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w J. kwoty 18.425,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 8.469,24 zł od dnia 3 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty;
- 4.988,29 zł od dnia 10 września 2010 r. do dnia zapłaty;
- 4.968,15 zł od dnia 30 września 2010 r. do dnia zapłaty

a nadto o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych a w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W sprzeciwie od wydanego w toku postępowania nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie strony powodowej kosztami procesu.

Wyrokiem z dnia 13 lipca 2012r. Sąd Rejonowy (...)w Warszawie zasądził od pozwanego W. B.na rzecz powoda (...) S.A.w M.kwotę 18.425,68 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od kwot: 8.469,24 zł od dnia 3 lipca 2010 r. do dnia zapłaty, 4.988,29 zł od dnia 10 września 2010 r. do dnia zapłaty, 4.968,15 zł od dnia 30 września 2010 r. do dnia zapłaty (pkt 1.) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.339,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu a w tym kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2.)

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

Powód (...) S.A. z siedzibą w M. pozostawał w stosunkach gospodarczych z pozwanym W. B. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w J..

W okresie od czerwca do sierpnia 2010 r. powód dokonał u pozwanego zakupu towaru w postaci granulatu z tworzyw sztucznych, wyprodukowanego poza terenem RP, którego (...) SA. była dystrybutorem. Granulat został odebrany przez W. B.. Dostarczony surowiec został zapakowany przez producenta do hermetycznie zamkniętych worków i w dacie jego wydania nabywcy był pełnowartościowy oraz posiadał certyfikat jakości a pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do jakości i ilości nabytego surowca. Z tytułu sprzedaży powyższego towaru (...) S.A. z siedzibą w M. wystawiła W. B. cztery faktury VAT.

Pozwany przetworzył zakupiony surowiec i wyprodukował z niego krzyżaki do pian poliuretanowych a następnie tak wytworzone krzyżaki sprzedał (...) sp. z o.o. z siedzibą w T.. Na spotkaniu z odbiorcą w dniu 25 czerwca 2010 r. krzyżaki zostały przez nabywcę zareklamowane z powodu ich wad fizycznych. W. B. reklamację uznał, zobowiązał się do wymiany towaru na wolny od wad i nie otrzymał od (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. zapłaty za wyprodukowany towar. W konsekwencji, w dniu 15 grudnia 2010 r., wystąpił z reklamacją do (...) S.A. Przedmiotowa reklamacja dotyczyła jedynie towaru wskazanego w fakturze VAT o nr (...).

Z tytułu wystawionych faktur przez powoda faktur VAT W. B. dokonał zapłaty jedynie kwoty 5.000,00 zł. Dokonana wpłata pokryła całkowicie należność z faktury VAT nr (...) oraz częściowo tj. w kwocie 1.729,50 zł fakturę VAT nr (...). Do zapłaty z tytułu faktury VAT nr (...) pozostała kwota 4.988,29 zł.

Mimo upływu terminów wymagalności W. B. nie dokonał płatności pozostałej do zapłaty kwoty 18.425,68 zł w związku z czym (...) S.A. z siedzibą w M. pismem z dnia 25 listopada 2010 r. wezwała W. B. do zapłaty kwoty 18.425,68 zł wynikającej z dostarczenia towaru w postaci granulatu.

Przeprowadzone przez W. B.w (...)badania krzyżaków nie potwierdziły wadliwości surowca dostarczonego przez powoda. Przedstawione do badań krzyżaki były koloru czarnego, natomiast materiał dostarczony przez (...) S.A.z siedzibą w M.miał barwę mleczno-białą.

Stan faktyczny w sprawie Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, twierdzeń stron co do okoliczności niespornych oraz zeznań świadków, które ocenione zostały jako wiarygodne.

Postanowieniem z dnia 23 września 2011 r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 479^{14a} k.p.c. oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie stron z uwagi na prekluzję dowodową. Ponadto postanowieniem z dnia 3 lipca 2012 r. Sąd na podstawie art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 479^{14a} k.p.c. i art. 217 § 2 k.p.c. oddalił wniosek dowodowy pozwanego zgłoszony w piśmie procesowym datowanym na dzień 11 stycznia 2012 r. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego - (...)na okoliczność ustalenia, czy będący przedmiotem roszczenia surowiec odpowiadał standardom jakości, również uznając go za spóźniony.

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie strony powodowej było w pełni zasadne a wobec tego powództwo o zapłatę kwoty 18.425,68 zł podlegało uwzględnieniu.

Podstawą powództwa zgłoszonego w niniejszej sprawie było żądanie zapłaty za towar a zatem zawarta między stronami umowa sprzedaży. Powód zdołał ponad wszelką wątpliwość wykazać, iż pomiędzy stronami procesu w formie ustnej

zawarta została umowa sprzedaży granulatu z tworzyw sztucznych na warunkach określonych w fakturach VAT dołączonych do pozwu. Nie budziło żadnych wątpliwości Sądu Rejonowego, iż intencją stron procesu było zawarcie umowy sprzedaży artykułów szczegółowo opisanych w treści ww. faktur VAT. Ponadto niespornym między stronami procesu było, iż strony pozostawały w stosunkach gospodarczych, na dowód czego wystawiane były faktury VAT

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany nie zdołał udowodnić, że wykonanie umowy pomiędzy stronami było uzależnione od spełnienia jakichkolwiek warunków a w szczególności powód wyrażał zgodę na uzależnienie terminu płatności wystawionych na rzecz pozwanego faktur VAT od otrzymania przez pozwanego zapłaty płatności od jego kontrahenta (...) sp. z o.o. Powód wielokrotnie oświadczał, że nie wyrażał nigdy zgody na obciążanie go ryzykiem prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej i ponoszenie odpowiedzialności za brak zapłaty ze strony jego kontrahentów. Sąd Rejonowy uznał, że nie sposób przyjąć istnienia stanu niemożliwości świadczenia w sytuacji braku środków pieniężnych na wykonanie swojej części zobowiązania wzajemnego na skutek braku płatności ze strony innego kontrahenta.

W przedmiotowej sprawie powód wykonał nałożone na niego w wyniku umowy z pozwanym obowiązki, a pozwany mimo odebrania towaru, nie zapłacił należnej powodowi ceny z wyjątkiem częściowej płatności. W ocenie Sądu Rejonowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazywał, że wbrew twierdzeniom pozwanego dostarczony surowiec był pełnowartościowy i spełniał normy jakości. Dołączony do akt sprawy certyfikat jakości produktu wskazuje, że proces produkcyjny i kwalifikacyjny produktu jest zgodny z ISO (...). Przesłuchani w sprawie świadkowie zeznali, że towar dostarczony pozwanemu z fabryki był hermetycznie zamknięty i pierwszej jakości, co poparte zostało było certyfikatami, a pozwany przy jego odbiorze nie kwestionował jakości towaru.

Przedłożona do akt sprawy prywatna opinia także nie potwierdziła wadliwości surowca dostarczonego przez powoda a wskazano jej jedynie, że badany materiał był kruchy. Zarówno z jej treści, jak i zeznań świadków nie wynika, aby po pierwsze badaniu zostały poddane krzyżaki wykonane z materiału, który dostarczył powód a po drugie żeby surowiec sprzedany przez powoda był wadliwy. W konsekwencji, w ocenie Sądu Rejonowego nie sposób było przyjąć, aby pozwany przedstawił dowody, które mogłyby wskazywać, że wady fizyczne wytworzonych krzyżaków wynikały z wadliwości dostarczonego surowca.

Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy podniósł, że niezgodność towaru z zamówieniem jest wadą rzeczy, której istnienie uzasadnia możliwość realizacji uprawnień z rękojmi łącznie z uprawnieniem do odstąpienia od umowy. Nawet jednak gdyby istotnie pozwanemu przysługiwały uprawnienia z rękojmi to uznać należało, iż wygasły one wobec niedochowania terminu z art. 563 § 2 k.c. W ocenie Sądu Rejonowego, nie było żadnych przeszkód, aby pozwany wystąpił z ewentualną reklamacją wobec powoda najpóźniej po upływie 14 dni od dnia sporządzenia notatki z czerwca 2010 r. Uwzględniając powyższe, pozwany nie dochował aktów staranności wymaganych stosownie do art. 563 § 2 k.c. a skoro tak, to de facto przyznał, że wadliwość krzyżaków wynikała z problemów na etapie ich wytwarzania, leżących po stronie pozwanej.

Skoro surowiec, szczegółowo ujawniony w dołączonych do pozwu fakturach VAT został pozwanemu wydany, to powód miał prawo domagać się zapłaty ceny. Ponieważ cena w pełnej wysokości nie została przez kupującego zapłacona, powództwo musiało zostać uznane za zasadne i dlatego na podstawie art. 535 k.c., Sąd Rejonowy w całości uwzględnił powództwo w zakresie kwoty głównej.

Zarzut poniesienia szkody w kwocie 40.000,00 zł pozostał nieudowodniony nie tylko co do zasady, ale i co do wysokości. Kwota ta pozostała tylko arbitralnym wyliczeniem „strat ekonomicznych” poniesionych przez pozwanego, wobec braku zgłoszenia zarzutu potrącenia.

Na marginesie Sąd Rejonowy podkreślił, że bezskuteczność zgłoszonego w niniejszym postępowaniu zarzutu poniesienia szkody nie pozbawia pozwanego prawa i nie zamyka drogi sądowej do wytoczenia ewentualnego, oddzielnego powództwa o zapłatę odszkodowania przeciwko powodowi.

Odsetki należały się powodowi od zasądzonej kwoty zgodnie z żądaniem pozwu — mając dodatkowo na uwadze, że pozwany w zakresie odsetek nie kwestionował żądania pozwu. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniu stanu faktycznego sprawy, poprzez:

-niesłuszne i nie mające oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że dostarczony powodowi surowiec był pełnowartościowy, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego, a w szczególności opinii pisemnej (...), zeznań świadków R., P., R. prowadzi do przeciwnych wniosków,

-niesłuszne przyjęcie przez Sąd, że pozwany zawiadomił powoda o wadach fizycznych dopiero w dn. 15 grudnia 2010r., podczas, gdy pozwany powiadomił powoda natychmiast po zareklamowaniu przez odbiorcę, co potwierdzili także przesłuchani świadkowie: R. i P..

-niesłuszne przyjęcie przez Sąd, że pozwany winien zapłacić powodowi dochodzona kwotę na podstawie przepisów o umowie sprzedaży, bez ustalenia przez Sąd kiedy, przez kogo, w jakiej formie, oraz o jakiej treści strony miały zawrzeć przedmiotową umowę sprzedaży,

2. naruszenie art. 217 §2 k.p.c. w zw. z art. 290 i 299 k.p.c. poprzez niesłuszne oddalenie wniosków o dopuszczenie dowodów z opinii instytutu badawczego oraz przesłuchania stron, podczas, gdy wnioski te były zgłoszone we właściwym czasie,

3. naruszenie art. 103 k.p.c. poprzez obciążenie pozwanego kosztami procesu, w sytuacji, gdy powód nie załączył do pozwu przedprocesowej korespondencji z pozwanym, naruszając tym samym art. 479¹² k.p.c. w treści obowiązującej w dacie złożenia pozwu, tym samym wprowadził Sąd w błąd i niesłusznie uzyskał nakaz zapłaty,

Z uwagi na powyższe uchybienia powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez oddalenie powództwa w całości, oraz o obciążenie pozwanego kosztami procesu w całości za obie instancje, w tym kosztami zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i o przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację należało oddalić jako bezzasadną.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy nie zasługuje na uwzględnienie. W oparciu o zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy Sąd I instancji dokonał bowiem prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, które tut. Sąd przyjmuje za własne.

W szczególności nie sposób podzielić twierdzeń pozwanego, iż prawidłowa analiza przeprowadzonych dowodów winna prowadzić do wniosku, że dostarczony pozwanemu przez powoda surowiec był niepełnowartościowy. Podkreślenia wymaga fakt, iż ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na pozwanym, bowiem to on z udowodnienia przedmiotowej okoliczności wywodziłby skutki prawne w postaci żądanego oddalenia powództwa. Pozwany natomiast temu obowiązkowi nie podołał.

Z materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż towar zakupiony u powoda był pakowany w hermetyczne opakowania. Jego jakość potwierdzały stosowne certyfikaty. Co najważniejsze jednak, pozwany przy odbiorze towaru w żaden sposób nie kwestionował jego jakości. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, również przedłożona przez stronę pozwaną, sporządzona na jej zlecenie, opinia nie potwierdziła wadliwości przedmiotowego towaru. Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd I instancji nie sugerował w swoim uzasadnieniu by pozwany celowo przedłożył do analizy inny materiał. Niemniej jednak należało podzielić poczynioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocenę

materiału dowodowego, to jest wskazanej opinii oraz zeznań świadków. Jednoznacznie wynika z nich bowiem, że do materiału zakupionego przez pozwanego dodawane były w toku produkcji barwniki, które mogły mieć wpływ na jakość końcowego wyrobu. Co więcej świadkowie nie byli w stanie stwierdzić, czy materiał przedłożony do badań to faktycznie produkt, który pozwanemu sprzedał powód. Wobec takich wątpliwości twierdzenia pozwanego o wadliwości zakupionego towaru są niewystarczające do uznania, że wady wyprodukowanych przez niego krzyżaków były spowodowane wadliwością surowca użytego do produkcji. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów, które potwierdzałyby tę tezę. Podnoszony przez niego w apelacji fakt, iż dotychczas pozwany nie zgłaszał powodowi żadnych zastrzeżeń, a problemy z jakością pojawiły się dopiero od czasu zmiany producenta surowca, również nie jest wystarczający. Na tę okoliczność pozwany również bowiem nie przedstawił żadnych wniosków dowodowych, które pozwalałyby na jej potwierdzenie.

Prawidłowo również Sąd Rejonowy uznał, iż pozwany nie zawiadomił powoda w terminie o domniemanych wadach towaru. W szczególności, w ocenie Sądu Okręgowego, brak było podstaw do uznania, że fakt, iż powód wydłużył pozwanemu termin płatności za faktury, stanowiące podstawę powództwa w niniejszej sprawie automatycznie stanowił formę uznania reklamacji. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż przedłużenie przedmiotowego terminu było konsekwencją próśb pozwanego, związanych ze zwrotem towaru zakupionego od niego przez jego klienta i wynikającym z tego brakiem środków finansowych. Okoliczność ta bezsprzecznie wynika z zeznań wskazywanych w apelacji świadków P. M. oraz P. R.. Z zeznań tych nie wynika natomiast, by już wtedy pozwany informował powoda o złej jakości zakupionego towaru. Samo powoływanie się w rozmowie na zwrot wyprodukowanego towaru przez klienta pozwanego miało bowiem na celu odroczenie terminu płatności faktury u powoda. Co więcej, złożona pisemnie reklamacja z 15 grudnia 2011r. dotyczyła wyłącznie towaru, za który płatność objęta była jedną fakturą, wymagalną dnia 3 lipca 2010r. Powództwo w niniejszej sprawie dotyczy natomiast zapłaty kwot wynikających z kilku faktur, za towar, co do którego pozwany w żaden sposób nie wykazał, zarówno by w ogóle kwestionował jego jakość, jak również by złożył w tym zakresie skuteczną reklamację powodowi.

Za niezasadny Sąd Okręgowy uznał również zarzut niesłusznego przyjęcia, iż żądana przez powoda kwota dotyczy umowy sprzedaży, bez ustalenia kiedy, przez kogo, w jakiej formie oraz o jakiej treści strony postępowania miały zawrzeć przedmiotową umowę.

Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Wobec przytoczonej treści przepisu należy zaznaczyć, iż do essentialia negotii umowy sprzedaży należą: oznaczenie zawierających jej stron, przedmiotu umowy oraz ceny. W toku postępowania w niniejszej sprawie zostało bezsprzecznie wykazane, iż strony zawarły ustną umowę sprzedaży na warunkach określonych w wystawianych przez powoda fakturach VAT. Bez znaczenia pozostaje natomiast dla niniejszej sprawy data zawarcia umowy czy jej forma. Kodeks cywilny nie przewiduje bowiem specjalnej formy zawarcia przedmiotowej umowy. Natomiast wobec tego, że bezsporny był między stronami fakt wydania przedmiotu umowy (zatem wykonania umowy przez powoda), roszczenie o zapłatę ceny stało się aktualne z momentem wydania przez powoda pozwanemu zakupionego towaru. Co się zaś tyczy podnoszonego przez pozwanego w apelacji twierdzenia, że Sąd Rejonowy zaniechał ustalenia, czy w imieniu stron postępowania umowę zawarły osoby umocowane, należy zaznaczyć, iż pozwany nie kwestionował przedmiotowego faktu zarówno na etapie odbioru towaru od powoda, uiszczania części należności z tytułu zapłaty za towar, jak również postępowania przed Sądem I instancji. Kwestia ta nie była sporna między stronami w toku postępowania, zatem Sąd Rejonowy nie był obowiązany czynić ustaleń w tym zakresie.

Odnosząc się do zarzutu niesłusznego oddalenia wniosków o dopuszczenie dowodów z opinii instytutu badawczego oraz przesłuchania stron, jako spóźnionych uznać należało, iż pozwanemu nie przysługiwało uprawnienie do podnoszenia przedmiotowego zarzutu w apelacji. Zgodnie bowiem z art. 162 k.p.c. strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc zastrzeżenia do protokołu. Stronie, które zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia, w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu albo że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej

winy. Pozwany nie zgłosił do protokołu zastrzeżenia dotyczącego oddalenia przez Sąd Rejonowy, złożonych przez niego wniosków dowodowych z uwagi na prekluzję dowodową. Nie wykazał również w apelacji, iż nie ponosi winy za niezgłoszenie zarzutu w trybie art. 162 k.p.c. W związku z tym, zarzut ten nie podlegał rozpoznaniu przez Sąd II instancji.

Co się zaś tyczy zarzutu naruszenia art. 103 k.p.c., w ocenie Sądu Okręgowego, jest on niezasadny. Pozwany w całości przegrał proces w przedmiotowej sprawie i w związku z tym, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, został obciążony obowiązkiem zwrotu kosztów procesu stronie przeciwnej. Apelujący, poza ogólnym wskazaniem dotyczącym nieprzedłożeniem przez powoda do pozwu przedprocesowej korespondencji stron, nie wykazał w żaden sposób, że powód winien ponieść koszty postępowania z uwagi na swoje zachowanie. Strony miały możliwość przedstawiania przed Sądem I instancji wniosków dowodowych na poparcie wywodzonych twierdzeń, natomiast powód w toku postępowania nie podjął działań, które mogłyby zostać uznane za niewłaściwe lub oczywiście niesumienne zachowania, skutkujące zasadnością zastosowania przepisu art. 103 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania orzeczono z mocy art. 98 k.p.c. oraz §13 ust. 1 pkt 1 w zw. z §6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz.U.2002.163.1348 z późn.zm.)